

Bleeker kreeg het avondeten maar met moeite weg. Niet omdat ie geen honger had maar omdat ie al drie dagen niet had kunnen poepen. Als ie nog meer at, zou het in zijn slokdarm blijven hangen. Adrie was teleurgesteld omdat ze zich zo had uitgesloofd door de bloemkool met zijn favoriete zoete saus te bereiden. Onder haar toezien oog mocht Peter nu de saus opeeten. Ze keek niet alleen hoe hij dat deed, maar had haar hele lichaam in zijn richting gedraaid. Ze hield een lepel klaar om gemors op te vangen en zei onderwijl: 'Niet zo snel.' 'Goed slikken.' 'Lieverd, zo krijg je de hik.' Voor Peter z'n vingers in de laatste restjes had kunnen steken trok ze het pannetje bij hem vandaan.

Marion was in de kinderstoel in slaap gevallen. 'Je kan merken dat ze vroeger wakker worden,' zei Adrie. Ze keek naar de schaal met bloemkool.

'Willem, wil je echt niet nog 'n stukje?' vroeg ze.

'Nee,' zei Bleeker voor de derde keer en spijtig zette ze de deksel op de schaal. 'Misschien lust je straks nog,' mompelde ze en ging van tafel.

Misschien. Hij zei er geen ja of nee op. Kijk, dacht ie, ze gaat het in de koelkast bewaren. Ze wist precies hoeveel geld ze anders weg zou gooien en als hij het niet op wou eten at ze het zelf op voor het naar bed gaan.

Het licht uit de koelkast viel gemeen over de kno-
kigheid van haar knieën. Ze zette de schaal laag weg
en veegde een piek die voor haar ogen hing achter haar
oor. Van een vakje hoger haalde ze een plastic schaal-
tje te voorschijn waar ze aan rook en nog eens aan rook
voor ze het terugzette. Van dat stuk lever hoefde Bleer-
ker geen toastje.

Peter gleed van z'n stoel en rende op z'n blote voet-
jes naar de kamer om de televisie aan te zetten. Adrie
gespte Marion los. Het kind werd wakker en keek lod-
derig om zich heen. 'Ja, ze zal wel slaap hebben,' zei
Adrie en trok het kind tegen haar borsten.

Over haar schouder keek het Bleeker aan alsof het
in nood zat. Het begon direct te huilen.

In de kamer zat Peter op z'n knieën voor het scherm.
Bleeker knipte het licht aan en liet zich in zijn stoel
naast het raam vallen.

'Geen licht,' zei Peter en trok z'n hand uit z'n mond
om 'n bevelend gebaartje te maken.

'Dat is niet goed voor je ogen,' zei Bleeker.

'Nee uit,' dreinde hij en rende weg om hulp te ha-
len bij z'n moeder.

Het rook naar de kapperszaak beneden, een mengsel
van lotion en verschroeid haar. In de zomer was de lucht
veel sterker. Bleeker duwde z'n vuisten in z'n buik. Zo
moest er beweging in komen. Er zat vast een keiharde
reutel aan het eind die, als ie eindelijk kon poepen, z'n
reet zou scheuren. Een klein scheurtje dat een druppel
bloed gaf en 'm even zou laten rillen van pijn.

'Hij wil kijken,' zei Adrie geërgerd en zette tot Pe-
ters tevredenheid de kamer weer in duisternis.

Ik heb vannacht slecht geslapen, dacht Bleeker, ik wil geen tv kijken en ik ben moe. Hij sloot zijn ogen. Slapen kon ie niet omdat de Karekieten te hard zongen. Even later maakt het kinderkoor plaats voor een vriendelijk deuntje van een carillon. Het Oudekerksplein, dacht Bleeker. Daar ging ie toen ie twaalf was met Gerrie Fontijn naar de hoeren kijken en als ze uitgekeken waren gingen ze naar de Bijenkorf, uren de houten roltrappen op en af. Er was een keer een vrouw met haar hak in blijven steken. Onder aan de roltrap stond ze woedend aan de schoen te trekken en toen ie los schoot zat er geen hak meer aan.

‘Laten we naar beneden gaan,’ had ie tegen Gerrie gezegd.

‘Welnee,’ zei die toen, ‘tussen de verdiepingen zit iemand al die dingen op te vangen. Hakken en centen en hondenpootjes.’

Adrie zette koffie. Regelmatig hoorde hij haar de ketel van het fornuis nemen. Dat werd een slappe plas.

‘Peter,’ riep ze maar Peter deed of ie doof was en keek vol interesse naar een agrarisch programma.

‘Vooruit kom,’ zei ze in de deuropening.

‘Peter dit zien,’ zei hij lief.

‘Nou niet zeuren, het is mooi geweest,’ zei ze en deed het licht aan.

Hij hield z’n armen beschermend boven zich toen ze op hem af kwam en hij schreeuwde van vernedering toen ze hem optilde en afvoerde.

Bleeker liep naar de keuken en schonk zich een kop koffie in. Hij deed een pas naar de suikerpot en voelde een korte en aanmoedigende wind tussen zijn billen uitschieten. Nou moest het lukken. Hij haastte

zich naar de wc. In de aangrenzende kamer werden z'n kinderen, die in hun flanellen pyjamaatjes onder hun pluizige beestjesdeken lagen, in slaap gesust. Het viel niet mee, ze huilden erbarmelijk.

Hijgend stond ie op. Het was precies gegaan zoals ie verwacht had. Een harde keutel gevolgd door een lange zachte worst. Zijn hol was een schrijnend middelpunt. Twee keer trok ie door en nog bleven er sporen aan de pot kleven. Zijn billen tegen elkaar persend liep ie met de kop koffie naar z'n stoel.

'Zo,' zei Adrie, 'ze slapen bijna.'

Meestal vroeg ie haar: 'Druk gehad?' maar vanavond kreeg ie het niet voor mekaar, lag ie slap en zwaar in z'n stoel.

Ze reageerde: 'Ben je moe? Staat het eerste net op?' Hij zei niks. 'Hè?' vroeg ze.

'Geen idee,' zei hij sloom.

Ze stond op, draaide aan een knop, keek even, zei: 'Dit is altijd het tweede net, dan stond ie goed', en schakelde terug. 'Willem, wil je koffie?' vroeg ze.

Water, associeerde hij en kon niet nalaten het te zeggen. Ze begreep hem niet. 'Ja of nee?' vroeg ze. Bleeker knikte.

Ze zette de kop op tafel, schonk hem vol en deed er snel drie scheppen suiker in. 'Hier,' zei ze terwijl ze de kop voor z'n gezicht hield. Hij keek naar haar rode vingers met de korte nagels waarin kalkvlekjes meegroeiden en pakte de kop zonder haar vingers aan te raken.

'Je hebt dat kopje toch wel vaker gezien,' zei ze korzelig.

'Mmm,' zei Bleeker en zette het op de leuning.

Hij sliep tot ze hem wakker schudde. 'We gaan slapen,' zei ze.

Wat een walgelijke energie hebben kinderen 's morgens, dacht Bleeker en keek geïrriteerd naar z'n boterham met hagelslag waarin zich een gedeelte van Peters gemorste melk opzoog.

'Je haalt het nooit,' verzuchtte Adrie en rende van tafel voor een vaatdoek. Driftig haalde ze het grijze lapje door de plas die aan een kant op de vloer drupte. 'Oh,' riep ze dramatisch. 'Het is al acht uur.'

'Zijn er nog sokken?' vroeg Bleeker.

'Die kan je toch zelf wel pakken,' zei ze snibbig.

Die kan ik zelf pakken, dacht Bleeker en liep naar de slaapkamer. Onder in de linnenkast lag een berg zwarte sokken. Zorgvuldig koos hij twee katoenen exemplaren omdat ie gisteren in de nylonsokken die Adrie hem gegeven had veel erger had gezweet. In de kapsalon werd er al gewerkt. Tussen het geborrel van water dat afgevoerd werd hoorde hij het vrolijke gekwetter van de radiodistributie waar ie iedere zaterdagochtend wakker van werd. Niets is irriteranter dan wanneer je niet in kunt grijpen, aan verkeer leer je wennen maar niet aan een lekkende kraan. Dat had ie bedacht toen ze er net woonden maar het had niet geholpen. Avond aan avond ergerde hij zich aan de lucht van de kapsalon en van uitslapen was geen sprake meer omdat ie elke keer bedacht dat ze toch ten minste voor een geluiddempend plafond konden zorgen. Of dat ie een ruiladvertentie moest plaatsen. Maar ik stel alles uit, dacht ie, ik ben een lui mens. Hij rolde de sokken

op tot het teenstuk, trok ze moeizaam over z'n wreven en kreunend over z'n hielen tot ze vanzelf het onbehaarde gedeelte van z'n enkels bedekten.

In de gang stond Peter, z'n handjes om een denkbeeldig stuur geklemd, met losse rollende lippen een auto na te bootsen. Bleeker kreeg Marion in zijn armen geduwd.

'Loop vast naar beneden,' zei Adrie, 'ik kom eraan.'

Met het kind tegen zich aan geklemd stapte Bleeker voorzichtig de smalle treden van het portiek af, z'n aktetas zo krampachtig vasthoudend dat ie heen en weer zwaaide.

Beneden leunde hij tegen de witte 2cv. Veel veiliger, had Adrie gezegd, in een witte auto zien ze je sneller. Hij reed er nauwelijks in en als ie reed was het meestal op zondag.

Door de turquoise tule van de kapsalon zag ie de meisjes in hun roze schorten bedrijvig heen en weer lopen. Het dikke meisje dat ie wel eens in de tuin had zien zitten droeg er een ceintuur om, zo strak dat ze hem aan een zandloper deed denken.

Zeventien minuten te laat. Dat maakte een halfuur de week. Die paar minuten van af en toe vroeger komen of later weggaan werden daar niet van afgetrokken.

Door de raampjes die parallel aan de trap lagen vielen bundeltjes zonlicht. Hij trapte tegen de deur en liep de door tl-buizen verlichte gang in. Ik loop te snel, dacht ie, ik ben toch al te laat. En hij slenterde de laatste meters naar de grijze deur 'Heren' waarachter de toiletten en de vestibule lagen. Via dit voorportaal kon

het personeel door een volgende deur het kantoor bereiken. Ik kan natuurlijk gelijk doorlopen, dacht ie. Dan ben ik iets minder laat omdat ik hier enige tijd zou kunnen hebben doorgebracht. Ik hoef trouwens niet te plassen.

Hij hoorde een wc-bril klapperen. Wie er ook opzit, hij heeft er te lang opgezet en anders blijft ie niet plakken, dacht Bleeker. Hij waste zijn handen en keek in de spiegel. Tweeëndertig jaar, nog lang geen stafid, wast zijn handen met kantoorwater. Hij zag Tegelaar naar buiten komen, zag dat die hem even in de spiegel aankeek en zich daarna snel opzij draaide om de deur dicht te doen.

'Morgen Bleeker,' zei Tegelaar even later. Twee was-tafels verder draaide hij aan het zeepreservoir dat een lichtgroen sliertje in het gerimpelde kuiltje van zijn hand liet lekken.

'Morgen Tegelaar,' mompelde Bleeker en liep met de druppels aan zijn vingers naar de rolhanddoek.

'Niet de vroegste vandaag, hè?' zei Tegelaar spottend.

Bleeker kuchte. 'Nee,' zei hij en rukte de handdoek een stuk naar beneden. Eronder stond een zwarte plastic emmer vol dik grijs water waarop een kraag zeepresten dreef. Nalatige werkster, dacht Bleeker en voelde een drang in zich opkomen om even tegen de emmer te schoppen. Onzin, zei hij bij zichzelf, maar de drang werd sterker en fluisterde hem in dat ie een schop moest geven. Hij verwenste die zenuwen die 'm als kind al treiterden door hem te dwingen zesmaal het licht aan en uit te doen, het laatste woord van een zin naar binnen toe te praten, in bed z'n kussen twee-

maal om te draaien voor ie mocht gaan liggen. Hij wist dat ie onrustig zou zijn als ie niet toegaf en dat zo'n schopje toch maar een kleine onschuldige handeling was.

De kamer was niet meer dan een door matglas van de grote afdeling gescheiden ruimte met drie bureaus, een kast en langs de muren opgestelde tafels waar grotendeels verouderde apparatuur op stond. In de ogen van het kantoorpersoneel was het echter een heiligdom, een wetenschappelijk oord waar waarheid en toekomst huisden, een laboratorium. Tegen de linkermuur was een donkere kamer, een houten hok met een schuifdeur erin. Het roestige Opemusje wachtte al jaren in z'n hoogste stand en de flessen chemicaliën stonden onder een dikke laag stof op de plank erboven. Bleeker, Tegelaar en Kruijer dronken er een glaasje water, gebruikten het als garderobe, bewaarden er hun pakjes brood. Sinds het zomer was stonden er ook flessen frisdrank en omgespoelde plastic koffiebekertjes. En er hing een witte jas die Bleeker moest delen met Kruijer. Tegelaar was meestal op pad om de geleverde partijen papier te bekijken waar drukkers ontevreden over waren. Het was te glad, te droog, te slap, te dun, te zwaar, of het verkleurde of golfde. Als Tegelaar terugkwam bracht ie verslag uit bij de directie. En Kruijer tikte het uit als ie niet in de monsterkamer monsters moest verzamelen voor de gebruikelijke steekproeven.

Lusteloos bladerde Bleeker de te testen velletjes papier door. Boven aan ieder velletje stond een lijstje van tien vragen gestempeld. *Houtvrij?* stond er door Kruijer met de hand geschreven op een vel dat gelig zag.

Tja schreef hij met kleine lettertjes in de krul van het vraagteken. Hij scheurde een stukje van het papier en duwde het in een flesje dat op zijn bureau stond. Het vochtige gedeelte kleurde geel op. Hij trok de dop van zijn balpen, trok om het vraagteken de contouren van een uitroepteken en vulde die dik in.

Kruijer kwam binnen en legde als een ober die een bord soep over de schouder neerzet, een stuk pakpapier over het vel met het uitroepteken.

'Burst bepalen,' zei hij. 'Voorrang. Ik heb geen tijd.'

Hij had timmerman kunnen worden met die grote handen, dacht Bleeker, ze zijn wit en sponzig door het kantoorwerk. En hij doet vrijwel niets, nog minder dan ik. Hij rookt veel en zo zuinig dat de peuk bijna z'n vingers schroeit, hij loert de hele dag door de ruit voor 't geval dat Emmy Duif toevallig voorbij zou lopen of hij gaat voor niets naar de monsterkamer omdat ie dan langs haar bureau moet.

Kruijer ging aan het bureau tegenover hem zitten en trok de tikmachine naar zich toe. 'Bleeker,' zei hij, 'voorrang.'

Zuchtend liep Bleeker met het stuk papier naar de burstmeter en draaide langzaam aan de knop van het ventiel waardoor de zuurstof ontsnapte en tegen de onderkant van het papier perste. Hij keek naar buiten. Zelfs in de felle zon zag de vlaggenstok nog dof. De lak was weggebeten door de poep van meeuwen die er 's winters zaten te wachten op brood. De golven van een sleepboot rolden onder de zonnevlekken uit naar de woonboten aan de Troelstrakade en kletsten ertegeen of schoven er een weinig onder zodat de boten licht schommelden. Vlak voor de brug lag de luxe boot van

een kolenhandelaar die 'n keer de staatsloterij had gewonnen. Hij woonde er met z'n vrouw en z'n twee dochters, hoewel het er meer op leek dat hij er de vrouwen gevangen hield. Wanneer ie ook keek, hij zag ze altijd. Meestal waren ze bezig mooi te zijn. In de met nieuw antiek ingerichte kamer zag ie ze elkaar hun gezicht onder de pap zetten of hun haren krullen. Vandaag lagen ze op het tot terras omgebouwde dak. Nog geen tien uur, dacht ie, en ze liggen er al. Zou het zó heet zijn?

De zuurstof knalde door het papier. Kruijer reageerde onmiddellijk.

'Hoeveel pond?'

'Ik weet 't niet,' moest Bleeker eerlijk bekennen. 'Haal nog maar 'n stuk, dan zal ik 't overdoen.'

'Overdoen?' Kruijer schoot uit z'n stoel en snelde op het apparaat af. 'Hier,' schreeuwde hij en tikte met zijn wijsvinger op het glaasje waaronder een schaal van ponden stond gedrukt. 'Niet buiten kijken... hier. 't Kan niet over, oh jezus,' jammerde hij. 'En Randjes zal mij de schuld geven. Komt prima in orde meneer Randjes. Ik hoor 't me nog zeggen. En er is niet meer, 't spul komt uit Hongarije en er hangt een order aan vast voor tóóónnen.'

'Sorry,' zei Bleeker.

'Is dat alles?' vroeg de sidderende Kruijer, 'alles wat je te zeggen hebt? Nietsnut, lui varken...'

Straks noemt ie me stuk verdriet, dacht Bleeker, of gaat ie godverdomme roepen. Hij keek in het rode stotterende gezicht, in de oogjes die half waren toegeknepen. Het zag er meer belachelijk uit dan boos. Eigenlijk moest ie om 'm lachen en om dat te voorkomen